

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14C/256/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225504
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3112225504.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 1.454,15€ a iné s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietla.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.9.2012 domáhal proti žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 1.454,15€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 290,83€ z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Uviedol, že Okresný súd Trenčín ako exekučný súd prijal žiadosť na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, podanú ním zvoleným exekútorom vo veci dlžníka (povinného) Z. N., pod sp. zn. súdneho exekútora EX XXXXX/XXXX. Súd však v zákonnej procesnej lehote 15 dní od prijatia tejto žiadosti nerozhodol o nej podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku platného v čase podania žiadosti napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až dňa 5.10. 2010, pričom k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 318 dní). V danom prípade došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý spočíval v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradnému postupu bez splnenia zákonných podmienok; ktoré boli príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku (preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia na exekúciu, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu -rozsudok rozhodcovského súdu sp.zn. SR 12283/09, vykonateľného dňa 1.10.2009) spôsobom odporujúcim zákonu prekročil mieru svojej právomoci. Exekučný súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, v rámci ktorej vykonal úplný prejudiciálny proces, zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci (úhrada pohľadávky veriteľa na základe uzatvorenej zmluvy o úvere) na ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku, ktorým sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá exekučnému súdu v rámci jeho právomoci nepripadá a porušil tak zásadu legality. Exekučný súd nie je súdom v zmysle ust. § 40 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní, nekoná vo veci zrušenia rozhodcovského rozsudku, ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe. Dôsledkom realizácie právomoci všeobecného súdu

upravenej v § 40 ZoRK je zrušenie rozhodcovského rozsudku a exekučný súd tým, že nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok na tento postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi žalobcom ako veriteľom a povinným ako dlžníkom. Na jednej strane existuje exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty podľa ust. § 41 ZoRK, ktorý je podľa exekučného súdu nevykonateľný a na druhej strane nie je zo strany žalobcu možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej a táto bráni súdu konať. Podľa platnej právnej úpravy je rozhodcovský rozsudok rovnocenným exekučným titulom ako rozsudok vydaný súdom v občianskom konaní. Žalobca v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, v celkovej výške 1.454,15€, predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá už viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu založeného zmluvou o úvere. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože činnosť súdu mala za následok marenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho konkrétnych práv, pretože neexistuje akýkoľvek prostriedok účinnej vnútroštátnej nápravy reštituovať vzniknutú situáciu; nemožnosť súdneho vymáhania pohľadávky a jej príslušenstva vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti; a vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu a jeho majiteľov. Žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sume 290,83€, teda 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom stanovenom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo, v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie, spôsobenej v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Žalobca podľa 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak do podania žaloby žalovaná pozitívne nereagovala.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Neúčast' ospravedlnil len žalobca. Žalobca žiadal pojednávanie zrušiť, z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a namietal opätovnú zaujatosť tunajšieho súdu. Z nálezu II.ÚS/436/2013-11 zo dňa 12.09.2013 a iných doložených v spise 14C/262/2012 bolo zistené, že o námietke zaujatosti, ktorú opätovne predniesol žalobca, bolo už Ústavným súdom rozhodnuté. Súd preto na námietku zaujatosti z tých istých dôvodov, o ktorej už bolo rozhodnuté odvolacím súdom podľa § 15a ods. 4 O. s. p. neprihliadal. Dôvod neúčasti žalobcu na pojednávaní súd neuznal za ospravedliteľný. Preto súd vec podľa ust. § 101 ods.2 O.s.p. prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov, pričom prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, spisu tunajšieho súdu 60Er/2810/2010 a zistil tento skutkový stav veci:

Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý so sídlom v Bratislave podal dňa 29.12.2009 na Okresný súd Trenčín žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOST', s.r.o. Bratislava (žalobcu) proti povinnému : Z. N., bytom I., K. č. XXXX/XX pre vymoženie sumy 294,76€ s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno č. 8, IČO: 35 922 761 sp.zn. SR 12283/09 zo dňa 17.8.2009, právoplatného dňa 28.9.2009 a vykonateľného dňa 1.10.2009. Veci bola pridelená spisová značka 60Er/2810/2009.

Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 60Er/2810/2009-10 zo dňa 30.8.2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoE/383/2010-27 zo dňa 31.1.2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že exekučný titul- rozhodcovský rozsudok, ktorým bolo priznané plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj samotná zmluva o úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky (rozhodcovská doložka, neprimerane vysoký dojednaný poplatok za úver, sankcia pri splatnosti celého dlhu 91,25% ročne). Uznesením č.k. 60Er/2810/2009-30 zo dňa 5.4.2011 súd exekúciu zastavil.

Od podania žiadosti o poverenie na exekúciu dňa 29.12.2009 do vydania rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na exekúciu dňa 30.8.2010 exekučným súdom uplynula doba cca 8 mesiacov.

Podľa § 3 ods.1 písm.d) zák. č. 514/2003 Z.z.o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 6 ods.1,2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení nesk. predpisov ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 6 ods.4 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení nesk. predpisov ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody.

Podľa § 9 ods.1,2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení nesk. predpisov štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení nesk. predpisov nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení nesk. predpisov ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods.1,2,3 cit zák. (1) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za

ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 30.11.2006 do 31.5.2010) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods.2 písm.c/,d/ Exekučného poriadku (účinného od 14.12.2009 do 31.5.2010) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 1.6.2010 do 31.5.2011) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods.2 písm.c/,d/ Exekučného poriadku (účinného od 1.6.2010 do 31.5.2011) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa čl.1 ods.2 Ústavy SR Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa Čl.2 ods.2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Čl.7 ods.5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa článku 3 ods.1,2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktoré nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou, štandardnou zmluvnou.

Podľa článku 4 ods.1,2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia čl.7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Hodnotenie nekalkej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj na tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

Podľa článku 6 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia , aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa článku 7 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky , ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

V danom prípade sa žalobca domáhal priznania náhrady škody, titulom nesprávneho úradného postupu orgánu štátu- exekučného súdu, ktorý spočíval:

a/ v nevydaní rozhodnutia o poverení súdneho exekútora vykonaním exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote a

b/ vo vykonaní úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok; ktoré spočívali v úplnom preskúmaní právoplatného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku, ako aj zmluvy o úvere) metódou, ktorá exekučnému súdu neprináleží.

Dôsledkom takéhoto postupu a odmietnutia poveriť exekútora vykonaním exekúcie bolo znemožnenie výkonu vykonateľného rozhodnutia, čo malo za následok nemožnosť žalobcu dovolať sa svojho práva na zaplatenie dlhu zo zmluvy o úvere, priznaného rozhodcovským rozsudkom, pre založenie prekážky veci rozhodnutej na všeobecnom súde. Žalobcovi teda bolo štátom znemožnené reálne sa domôcť istiny s príslušenstvom, ktorú povinnému poskytol na základe zmluvy o úvere a preto sa tejto istiny domáhal ako vzniknutej škody a zároveň aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20% z tejto istiny s príslušenstvom.

Súd v danom prípade skúmal, či boli dané predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu a to existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj porušenie povinnosti štátneho orgánu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj postup v rozpore s platnými právnymi normami. Podľa ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011 a u ust. § 41 ods.2 písm.d/ Exekučného poriadku vyplýva, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia pre exekúciu sa nevzťahuje na rozhodnutie o exekučnom titule, ktorým je rozhodnutie rozhodcovského súdu. Povinnosťou orgánu štátu teda je len v 15-dňovej lehote vydať poverenie na exekúciu, ak exekučný titul spĺňa zákonom stanovené podmienky a takýto postup vyplýval aj zo znenia ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku účinného pred novelou č. 102/2011 Z.z.. Postup súdu, ktorý rozhodol o zamietnutí poverenia na exekúciu v lehote 8 mesiacov od podania návrhu nemožno označiť za rozporný so zákonom a lehotu, v ktorom bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o poverenie na exekúciu vydané, nemožno charakterizovať ako prietahy v súdnom konaní. So vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zák.č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 až §60) a uvedená právna úprava má základ v Smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Podľa prechodných a záverečných ustanovení k úpravám účinným od 1.4.2004 (§ 897f ods.3) spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súlade s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ust. § 55 ods.1, ak ide o náležitosti zmluvy a s ust. § 57 tohto zákona do 3 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv , ktoré nie sú dané do súlade s ust. § 53,54 a 57 tohto zákona podľa ods.3 , sú neplatné po uplynutí 3 mesiacov dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Z ust. § 54 ods.1,2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv , ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Ako vyplýva z Ústavy SR, Slovenská republika je viazaná medzinárodnými záväzkami, zmluvami a predpismi, ako aj Smernicami Európskej únie, vrátane Smernice č. 93/13/EHS, a medzinárodné záväzky, vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii majú prednosť pred právnym poriadkom platným na území SR. Podľa článku 7 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty musia zabezpečiť, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Zmluva o úvere, na základe ktorej si žalobca uplatňoval svoje peňažné nároky voči povinnej v rámci exekučného konania bola zmluvou spotrebiteľskou, a táto zmluva ako aj exekučný titul podliehali súdnemu prieskumu nekalých zmluvných podmienok, na základe čl. 6 Smernice č. 93/13/EHS. Na súd však bola kauza predložená až v rámci exekučného konania a po zistení, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a vykonateľný rozhodcovský rozsudok obchádza ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, resp. na práva spotrebiteľa a neprijateľné zmluvné podmienky vôbec neprihliadol, exekučný súd zamietol návrh na vydanie poverenia na exekúciu podľa čl. 7 Smernice, aby nekalé zmluvné podmienky spotrebiteľa už nezaväzovali, v súlade so záväzkami, vyplývajúcimi pre tento štát z medzinárodného práva. Takýmto postupom exekučný súd iba neuznal rozhodcovský rozsudok za spôsobilý exekučný titul a žalobca si mohol svoje právo na vymoženie istiny s príslušenstvom vymáhať žalobou na všeobecnom súde, v podstate okamžite po doručení rozhodnutia o zamietnutí poverenia na exekúciu a získať nový exekučný titul a na jeho podklade viesť ďalšiu exekúciu. Tvrdenia žalobcu, že už nebolo možné získať iný exekučný titul na vymoženie tej istej pohľadávky pre prekážku vecí rozhodnutej nebolo ničím podložené a preukázané ani jediným zastavujúcim uznesením všeobecného súdu, z ktorého by tieto skutočnosti vyplývali. V konečnom dôsledku bolo exekučné konanie zastavené z dôvodu, že žalobca si z 2 možných alternatív v základnom konaní vybral súkromnoprávny orgán- rozhodcovský súd s rozhodcovským (súkromnoprávnym) konaním, teda dal prednosť tomuto orgánu pred všeobecnými súdmi, čím sa vyhol súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktorú v základnom sporovom konaní pri plnení zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere skúma súd ex offo. Ak by rozhodcovské súdy postupovali rovnakým spôsobom ako všeobecné súdy a vychádzali by zo súdnej praxe, Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 a zákona č. 258/2001 Z.z.o spotrebiteľských úveroch a ďalších zákonov na ochranu spotrebiteľa, súd by nemal dôvod v rámci exekučného konania kontrolovať obsah celej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a posudzovať prijateľnosť, resp. neprijateľnosť zmluvných podmienok a žiadosť o poverenie na exekúciu zamietnuť. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že exekučný súd nepochybil vo svojom úradnom postupe, keďže aplikoval normy medzinárodného práva, ktorými je SR ako člen Európskej únie viazaná a ktoré majú prednosť pre ustanoveniami slovenského právneho poriadku a poskytol spotrebiteľovi potrebnú súdnu ochranu pred nekalými zmluvnými podmienkami. V danom prípade teda nebol preukázaný žiaden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a to nesprávny úradný postup, ani vznik škody v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom ani výška nejakej škody. Žalobca poskytol povinnému v exekúciu úver v určitej výške, avšak nebol predložený žiadny dôkaz o tom, kedy mala žalobcovi vzniknúť škoda jeho nezaplatením ani ako k jej výpočtu dospel; čo presne obsahuje dlžná istina, čo je jej príslušenstvom a koľko bolo z uvedeného dlhu už povinným medzitým uhradené a že za zostatok neuhradeného dlhu zodpovedá práve žalovaná. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že nie je možné žalobcovi priznať náhradu škody spočívajúcu v nevyožnenej istine s príslušenstvom ani nemajetkovú ujmu z dôvodu nesplnenia preukázania zákonných predpokladov zodpovednosti žalovanej za akúkoľvek škodu, v tejto súvislosti a preto súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich v lehote stanovenej v § 151 ods.1 O.s.p. nevyčísliła.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).